

Висновки. Внаслідок постійної модернізації у сфері охорони здоров'я, значно зростає підвищення якості надання медичних послуг, вимог до професійних та індивідуально-особистісних якостей. В процесі викладання дисциплін вищої медичної школи особливу увагу слід приділяти формуванню цілісної особистості лікаря, що включає вдосконалення не тільки професійних компетенцій, а й особистісних, м'яких навичок. Для отримання успішних результатів в розвитку soft skills здобувачів освіти викладач має бути взірцем та транслятором соціально-комунікативних, загальнокультурних навичок та високого емоційного інтелекту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Всесвітня асамблея охорони здоров'я, 42 сесія. (1989). Единбурзька декларація про реформування медичної освіти. Всесвітня організація охорони здоров'я. [Електронний ресурс]. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/200186>
2. Горьковая О.П., Козловский Н.В., Матыкина В.С., Петров А.В. «Soft skills»: в поиске универсальных трактовок «гибких» навыков современных работников // Общество. Среда. Развитие. 2019:4 (53); 20–25.
3. Ігумнова О.В. «Життєві» і «гнучкі» навички учнів: межі застосування понять у педагогіці. Теорія та практика наукових досліджень: психологія, педагогіка, економіка та управління. 2019:4 (8); 25–38.
4. Чорнобай А.В., Жукова Т.О., Почерняєва В.Ф., Корнєєв О.В. Підготовка лікаря - від теорії до практики. Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика. м. Полтава, 19 березня 2020 р. Полтава. 2020. С. 253–255.
5. Tskhvitaria T.A., Vlasova V.N., Tairova N.Y. Training and education of adults as an imperative of modern international politics in education // Modern European Researches. 2017:4; 125–127.

Boczar Janusz

Uniwersytet Rzeszowski, Polska

FOLKLORYZM W WYCHOWANIU DZIECKA W KONTEKŚCIE ZJAWISKA UNIFIKACJI KULTUROWEJ

W niniejszym artykule podkreślony został wychowawczy walor folkloru, mianowicie walor różnicujący i adresujący w kontekście zjawiska unifikacji kulturowej, czyli fenomenu upodabniania kulturowego, jaki wyraźnie zauważamy w dzisiejszym świecie.

Terminy kluczowe: wychowanie, kultura, cywilizacja, unifikacja, folklor, folklorizm.

1. Kultura czy cywilizacja? Kontrowersje semantyczne.

Otóż istnieje ponad 200 definicji pojęcia "kultura", które, w swej różnorodności wprowadzają ogromne zamieszanie. Akcentując różne aspekty, powodują niejednokrotnie teoriopoznawczy zamęt. Często bywają rozbieżne, a nawet sprzeczne.¹ Znakomita część definicji utożsamia kulturę z cywilizacją. Nie jest to najszcześniejsze rozwiązanie semantyczne z punktu widzenia chociażby heurystyki. Trudno bowiem wyjaśnić, a być może niemożliwym jest wyjaśnienie złożonych zjawisk społeczno-kulturowych posługując się przy tym zamiennie terminami kultura i cywilizacja w

¹ E. Nowicka pisze "Poszczególne definicje ujmują zazwyczaj wybrane aspekty. Ponadto różne definicje kultury powstały na użytek odmiennych badań", i dalej: "Alfred L. Kroeber Clyde Kluckhohn (*Culture. A Critical Review of Concepts and Definitions*, 1952) zebrali ponad 100 definicji kultury, a liczbę tę z pewnością można by znacznie powiększyć". [w:] E. Nowicka, *Świat człowieka-świat kultury*" Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007, s.49. Jerzy Kmita naliczył ponad 200 definicji kultury w akademickich dyscyplinach kulturoznawczych. (dop. J. B.).

sytuacji, gdy jeden i drugi termin nie jest wyraźnie rozdzielony znaczeniowo i dotyczy często tych samych obszarów i rodzajów ludzkiej aktywności.²

Zwolennicy szerokiego rozumienia kultury obejmują jej znaczeniem aspekt techniczny, społeczny i ideologiczny. Złożoność szerokiego rozumienia kultury obrazuje J. Lewis, który w pracy: "Nauka, wiara i sceptycyzm" pisze: *"Na kulturę techniczną składają się środki materiałowe, mechaniczne, fizyczne i chemiczne oraz techniczne metody ich wykorzystania, dzięki którym człowiek zostaje włączony w swoje naturalne środowisko. Czynnikiem społecznym obejmuje organizacyjny sposób wykorzystywania techniki, który wyraża się w całokształcie stosunków produkcji i odpowiadających im instytucji. Strona ideologiczna zawiera zespół wierzeń, rytuałów magicznych, obrzędów religijnych, mitów, form sztuki."*³

Chaos znaczeniowy pojęcia "kultura" powoduje konieczność stosowania dodatkowych, zawężających określeń, na przykład: kultura techniczna, kultura materialna, kultura duchowa i dalej, kultura społeczna, polityczna, ekonomiczna, literacka, prawna, artystyczna itd.

Problem ten zauważył Wojciech Daszkiewicz, który w jednej ze swoich prac pisze: *"Zarówno w języku potocznym, jak i naukowym (filozoficznym, teologicznym, literackim) używamy wyrażenia "kultura", ale nie zawsze jest oczywiste jego podstawowe rozumienie. Jest ono domniemane, używamy go bowiem w konotacji z różnymi przymiotnikami, modyfikującymi podstawowe znaczenie. Współcześnie funkcjonują określenia "kultura duchowa" i "kultura materialna", "kultura przyrodzona" i "kultura nadprzyrodzona", "Kultura jednostki" i "kultura społeczeństw", "czynności kulturowe" i "wytwory kulturowe" itd."*⁴

Egzystencja dzisiejszego człowieka jest ogromnie skomplikowana. Istnieją zjawiska społeczne, które pojawiły się, bądź współcześnie przybrały na sile, których wyjaśnianie wymaga zdecydowanie większej precyzji językowej i jasności przekazu. Na przykład fanatyczny wyznawca islamu, radykalnie przestrzegający w swym prywatnym życiu zaleceń swojej wiary może być przecież doskonałym informatykiem i pracując w firmie Intel wytwarzać układy scalone. Islam należy do kultury Wschodu, układy scalone zaś do kultury Zachodu. Wyznawca bushido może pracować w fabryce samolotów. Bushido należy do kultury Wschodu, samoloty natomiast do kultury Zachodu. W jakiej kulturze funkcjonują przykładowe osoby? Łatwo zauważyć eksplikacyjny kłopot, ponieważ przykładowe osoby funkcjonują w przyjętej nomenklaturze zarazem w kulturze Wschodu jak i Zachodu.

Oczywiście można pojęcie "kultura" dopełniać dodatkowymi określeniami typu "kultura materialna", "kultura duchowa" itp. Jednak rozmaite znaczenia pojęcia "kultura" powodują jego "rozmycie", i przez to, nawet w pracach naukowych na ogół stosowane jest intuicyjnie.⁵

Janusz Czerny, w pracy pt. "Schizofrenie cywilizacji XXI wieku" pisze: *"Bardzo wielu badaczy nie odróżnia zjawisk kultury oraz cywilizacji. Jest to poważne niedociągnięcie wielu uczonych, bowiem często słowa "kultura" i "cywilizacja" używają oni zamiennie."*⁶

² " W znaczeniu najszerszym kultura obejmuje to wszystko, co w zachowaniu się i wyposażeniu członków społeczeństw ludzkich, stanowi rezultat zbiorowej działalności", Encyklopedia PWN.

³ Za J. Bańka, Ja teraz. U źródeł filozofii człowieka współczesnego, Wyd. "Śląsk", Katowice 1983, s.92-93.

⁴ W. Daszkiewicz, Podstawowe rozumienie kultury-ujęcie filozoficzne [w:] Roczniki Kulturoznawcze, Tom I, 2010, s.44.

⁵ Szerzej problem ten rozwija M.Czerwiński w pracy: " Profile kultury", Wiedza Powszechna, Warszawa 1978.

⁶ J.Czerny, Schizofrenie cywilizacji XXI wieku, Wrocław 2015, s.122.

Idąc śladem wspomnianego wyżej badacza, proponuję, by wprowadzić zdecydowany rozdział znaczeniowy tych dwóch pojęć. Słowo „cywilizacja” niech oznacza ludzkie wytwory materialne. Wobec tego obejmować będzie sferę wytwórczą człowieka, technikę, technologię, dobra materialne, urządzenia, aparaturę.

Natomiast do kultury niech należą wszelkie wytwory ludzkiej działalności o charakterze duchowym. Czyli wiara, przekonania, zachowania ludzkie, zwyczaje, obyczaje, obrzędy, tradycja, sztuka i nauka.⁷

Przy tym ogólnym, choć mimo to zdecydowanym rozgraniczeniu znaczenia pojęć "kultura"

i "cywilizacja", można dość łatwo dojść do konkluzji, iż można zarazem "być człowiekiem" Wschodu i Zachodu. Można żyć w kulturze Wschodniej i cywilizacji Zachodniej jednocześnie.

Istnieje duża dysproporcja rozwoju kultury i cywilizacji. Cywilizacja rozwija się geometrycznie, kultura zaś, w porównaniu zdecydowanie wolniej. By to lepiej zrozumieć wystarczy wziąć pod uwagę miniony czas i związany z nim przykład. Otóż, jak mawiał profesor Janusz Czerny, amerykańscy żołnierze od pięćdziesiątych lat XX wieku nie używają na polu walki czołgów Sherman, ale wielu z nich świetnie "bawi się" przy muzyce z lat czterdziestych. Czołgi należą do wytworów cywilizacyjnych, muzyka do kultury. Inny przykład. Należący do kultury sposób "przeżywania" Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy czy na przykład wesel, w ciągu trzydziestu lat zmienił się nie wiele. Natomiast wprost niezmierną przepaść dzieli komputery sprzed trzydziestu lat i te dzisiejsze. Komputery, Internet, to cywilizacja. Co więcej wciąż obowiązuje sformułowane w latach sześćdziesiątych prawo Gordona Moora, dotyczące rozwoju technologii komputerowej.⁸

Uczeni z powodzeniem pracują nad komputeryzacją kwantową oraz sieciami neuronowymi,

i przewidują, że już w roku 2040 można będzie przenosić akty ludzkiej świadomości do neurokomputerów.⁹

Oczywiście cywilizacja wpływa na kulturę i wzajemnie, kultura na cywilizację. Zjawisko to tłumaczy Władysław Tatarkiewicz, który zauważył, iż ludzie o wyższej kulturze przyczyniają się do rozwoju cywilizacji, natomiast rozwijająca się cywilizacja wpływa na podniesienie kultury ludzkiej.¹⁰

2.Unifikacja kulturowa w kontekście zmian cywilizacyjnych.

W XXI wieku nie kultura, a cywilizacja zdominowała życie większości ludzi. To nie kultura, ale biznes, w którym kluczową rolę odgrywa kapitał. Janusz Czerny tłumaczy ten fakt tym, iż cywilizacja wytwarza zysk, natomiast do kultury się dopłaca.¹¹

Cywilizacja opiera się na sferze phronesis, sferze „racjo”, wiedzy, umiejętności i uporządkowaniu, kultura zaś na sferze thymos, sferze uczuć emocji, nastrojów i woli.¹²

⁷ Takie rozgraniczenie znaczeniowe pojęć "kultura" i "cywilizacja" ułatwia np. zrozumienie idei Ch.P. Snow'a dotyczącej kultur cywilizacyjnych, odnoszących się do problemu powiększania się przepaści między kulturą środowisk naukowych i pozanaukowych. (Ch.P.Snow, "The two cultures and the scientific revolution, wykład, Cambridge University 1959, za J.Czerny, Główne nurty filozofii nauki, Katowice 2003, dop.J.B.)

⁸ Gordon Moore, pracownik firmy Intel, który już w latach sześćdziesiątych XX wieku przewidział, iż moc procesorów oraz ich pamięć będzie podwajać się średnio co półtora roku. (dop.J.B.)

⁹ J. Czerny, Czy prawo Moore'a zdekonstruuje osobę ludzką?, Wyd. KOS, Katowice 2005, s.79.

¹⁰ Wł. Tatarkiewicz, Kultura i cywilizacja, "Nauka Polska" 1976, nr 9-10, s.46.

¹¹ J. Czerny, Schizofrenie cywilizacji..., dz. cyt., s.122.

¹² J. Bańka, Ja teraz...dz. cyt., s.63.

Zysk stał się miarą współczesności, a życie człowieka coraz mocniej się komercjalizuje. Dzisiejsza cywilizacja ma charakter agresywny, powiązany z wartościami „zimnymi”, opartymi na chęci coraz większego zysku. Światem "rządzi pieniądz", a ten skupiony jest w nielicznych "rękach". Potwierdzają to liczby. Otóż, na świecie istnieje jedynie 82 000 międzynarodowych koncernów. Gdy jednak rozpląta się sieć powiązań, można przekonać się o tym, że połowa światowej gospodarki kontrolowana jest zaledwie przez 147 firm. Każdy zna Apple, Exxon Mobil, Allians czy Black Rock. Ta ostatnia, finansowa korporacja, to właściwie najpotężniejszy parabank na świecie, inwestycyjny kartel, który dysponuje sumą ponad 18 bilionów złotych, a co stanowi sumę siedem razy większą niż wynosi polski produkt krajowy brutto! Black Rock oddziałuje na gospodarkę każdego kraju i wpływa na ich rządy. Jest czymś na podobieństwo światowego gabinetu cieni.¹³ Warto przytoczyć tu słowa Max`a Otte z Uniwersytetu w Grazu, który, odnosząc się do wpływu wspomnianej korporacji na kształt dzisiejszego świata stwierdził: *"To siły, które kształtują świat według własnej woli. I nie ma to nic wspólnego ze spiskową teorią dziejów, lecz z realnymi strukturami władzy"*¹⁴

Świat biznesu ma wielki wpływ na nasz byt nie tylko poprzez oddziaływanie na rządy, czego bezpośrednio nie widzimy, ale kształtuje kulturę wprost, poprzez massmedia. Determinuje świat wartości, tworząc nowe potrzeby sprzyjającą pomnażaniu zysku. Wszędobylskie reklamy wypracowują pragnienia posiadania podobnych dóbr materialnych u większości ludzi, do których docierają. Promowany jest podobny styl życia. W wielu przypadkach nie uświadomiamy sobie faktu manipulacji socjotechnicznych inicjowanych przez globalny biznes, manipulacji, które wpływają na zmiany mentalne idące w kierunku upodobnienia. Nie tylko ujednociane jest prawo (powiedzmy unijne). Upodobnienie dotyczy właściwie każdej sfery życia i bycia. Na przykład, dzisiaj trudno, sugerując się strojem, określić, czy dziewczyna jest Paryżanką, Warszawianką czy Kijowianką. To konsekwencja promocji tej samej mody w skali światowej. Posiadamy podobne samochody tych samych firm, telefony, telewizory, pralki, lodówki i et cetera. Język angielski stał się językiem uniwersalnym podobnie jak w średniowieczu łacina. Najczęściej słuchamy tej samej muzyki. Polacy, Ukraińcy, Litwini, Czesi, mają dostęp do tych samych list przebojów co amerykanie, Anglicy, Francuzi czy inne Nacje. Ujednocniają się gusta muzyczne jak też muzyczne kryteria prowadzące do zakupu nagrań takich, a nie innych, masowo promowanych muzycznych producentów. Wypracowane podobne potrzeby sprzyjają masowości ich realizacji w wymiarze globalnym. Badacz kultury popularnej Zbyszko Melosik zjawisko to określa następująco: *"Świat konsumpcji stał się dla młodego pokolenia światem normalnym, naturalnym i obowiązującym (mówi się nawet w tym kontekście o "kolonizacji dzieciństwa"- poprzez tworzenie sztucznych, zorientowanych na konsumpcję potrzeb), i dalej "...Analiza warunków kulturowych końca XX wieku zdaje się przekonywać, że czas idei minął. Idee porywają nas od czasu do czasu, lecz wkrótce okazuje się zazwyczaj, że są to tylko społecznie skonstruowane ideologie, że są nam one narzucone - jako nasze własne - po to tylko, abyśmy myśleli i działali w cudzym interesie (politycznym lub ekonomicznym)."*¹⁵

Wspomniany wcześniej, wykładniczy rozwój cywilizacji powoduje w pewnym sensie akcelerację zmian kulturowych. Inaczej mówiąc, kultura pod presją rozwijającej

¹³ "Ukryta sieć władzy" [w:] Świat wiedzy, 8/2016.

¹⁴ Tamże, s.27.

¹⁵ Z. Melosik, Kultura popularna jako czynnik socjalizacji, [w:] Pedagogika, red. naukowa Z.Kwieciński, B. Śliwerski, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2003, s.70-74.

się cywilizacji również zmienia się w tempie dotychczas nieobserwowalnym. Akceleracja zmian kulturowych zauważana jest przede wszystkim na polu upodabniania. Cywilizacja „techno” sprzyja mobilności ludzi, którzy mogą i przemieszczają się w ogromnej skali, co sprawia, że kultury coraz mocniej się przenikają i dochodzi do ich „fuzji”. Obserwujemy zjawiska tak zwanego „przechwyty kulturowego” np. Walentynki, czy Halloween.¹⁶

Do kulturowego naśladownictwa przyczyniło się upowszechnienie massmediów, i to do powielania przede wszystkim popkultury amerykańskiej. Zbyszko Melosik, powołując się na badania między innymi P. Iyer,a, R. Kroes,a, E.A. Kaplan,a mówi o zjawisku wprost amerykanofilii, która "wyraża się rosnącym entuzjazmem dla wytworów kultury amerykańskiej"¹⁷

Biorąc pod uwagę ustawiczny rozwój cywilizacji „techno”, cywilizacji pieniądza i wpływ światowej finansjery na proces ujednoczenia potrzeb na skalę globalną, można przypuszczać, że kulturowe upodabnianie będzie pogłębiać się nadal.

Unifikacja powoduje zubożenie kultury chociażby w aspekcie jej zróżnicowania, co wynika z samej definicji pojęcia „unifikacja”. Różnorodność jest natomiast wartością samą w sobie, swoiste, kantowskie "Ding an sich", czego udowodnić nie trzeba. Poza tym, co uważam za bardzo istotne, unifikacja systematycznie odciąga nas od kulturowych korzeni, które wiążą z narodem i państwem. Od korzeni kulturowych, które stanowią o sile naszej tożsamości. Janusz Czerny i Beata Krzyszpın piszą: *"Dzisiaj obyczajowości kulturowe są "wchłaniane" przez procesy unifikacyjne- głównie w drodze tak zwanej "westernizacji" życia, które dominują życie kulturowe na całym świecie."*¹⁸

4.Różnicujące i adresujące walory folkloru w wychowaniu dziecka.

Jak wcześniej zauważono, trudno oczekiwać zatrzymania procesu unifikacji kulturowej. Możemy spodziewać się jedynie przyspieszenia, czy nasilenia tego zjawiska. W poszukiwaniu wartości różnicujących w kulturze warto „spojrzeć za siebie”, w przeszłość.

Tam zróżnicowania będzie więcej. Sięgając w przeszłość dotrzemy do tych wytworów kultury, które posiadają moc wprost adresującą. Myślę tu o folklorze ludowym, czyli o tej kulturze, której elementy same przez się informują do jakiego należą narodu. Strój ludowy, muzyka ludowa może wskazywać, nie tylko naród, ale konkretną nację, konkretny region kraju, a nawet konkretną miejscowość.

Istnieje całe bogactwo muzyki powiązanej z folklorem, w postaci bardziej lub mniej autentycznej, bardziej lub mniej stylizowanej. Istnieją utwory muzyki poważnej, rozrywkowej, w tym jazzowej, inspirowane folklorem, które w swym synkretyzmie posiadają potężny ładunek emocjonalny, łączący niewidzialną nicią ludzi z krańców ziemi z ich pierwotną ojczyzną, z tymi stronami świata, w których tkwią fundamenty ich tożsamości, znaczenia których przecenić nie można. Mowa tu nie o folklorze w „czystej postaci”, bo to niezwykle trudne w przypadku muzyki, a może nawet już nie możliwe w odtworzeniu oryginalnych, starych ludowych brzmień, powiedzmy sprzed wieków. Nie posiadamy przecież nagrań, a umiejętność zapisywania nut była ludowi obca. Możemy jedynie na podstawie zachowanych instrumentów, skąpych źródeł opisujących muzykę ludową i na podstawie pokoleniowych, ustnych przekazach domniemywać i sobie wyobrażać. Pewne elementy muzyki są stosunkowo wiarygodne, jak rytm i melodia. Natomiast stosowana harmonia należy już do wiedzy tajemnej. Jednak trudności te nie

¹⁶ Tamże.

¹⁷ Tamże.

¹⁸ J.Czerny, B.Krzyszpın, Kody cywilizacji XXI wieku, Profesja Mikołów, Katowice 2009, s.15.

przeszkadzają w uprawianiu folklorizmu, czyli przenoszeniu do muzyki współczesnej elementów folkloru muzycznego np. charakterystycznych rytmów, motywów melodycznych czy technik śpiewaczych, jak „śpiew biały”. W przypadku innych wytworów ludowych jest nieco inaczej, bo wielu miejscach przetrwały w niezmienionej formie, jak np. stroje ludowe, zwyczaje i obyczaje.

Naturalną potrzebą człowieka jest posiadanie miejsca na świecie, z którym mógłby się utożsamiać. Tożsamość narodowa zaś jest podstawą patriotyzmu. Miłość do kraju, czyli tej Dużej Ojczyzny zwykle wynika ze związków ze środowiskiem lokalnym, w którym człowiek wyrasta. Przesiąka miejscowymi, tradycjami, zwyczajami i obrzędami. Pamiętajmy jednak o tym, że pod wpływem unifikacji kulturowej, wspomnianego upodabniania kulturowego zatracamy to, co kulturowo nas wyróżniało. Jak wcześniej zauważono, warto więc sięgać do zasobów przeszłości. Z każdym „krokiem w przeszłość” napotykały wytwory kultury, które posiadają coraz to większą moc różnicującą, moc wprost adresującą. Cofając się w przeszłość możemy dojść do miejsca, nawet do małej miejscowości, z której pochodzi dany ludowy strój, pieśni ludowe, hafty, czy całe obrzędy jak „Wesele Haczowskie”, bądź „Wesele Trześniowskie”. Wytwory kultury ludowej zawsze będą związane z danym regionem i nigdy przez nikogo nie zostaną danej społeczności odebrane.

Jednak, należy zauważyć, że wspomniana, adresująca moc folkloru, ma szanse zaistnienia tylko wówczas, gdy twórczość ludowa zajmie odpowiednie miejsce w edukacji człowieka już od najmłodszych lat, a tożsamowowociowo-twórcza siła folkloru, nawet w postaci folklorizmu, ma szanse objawić się jedynie wówczas, gdy folklor ten będzie znany. Dlatego niezwykle istotnym jest, by edukacja folklorystyczna miała miejsce możliwie od najmłodszych lat dziecka. W rodzinie, przedszkolu i szkole. To pociąga za sobą zmiany w kształceniu studentów edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, polegające na poszerzeniu treści programowych o tematykę folklorystyczną i zagadnienia podkreślające niezwykłą wartość dawnej twórczości ludowej w skomercjalizowanym i unifikującym się kulturowo świecie.

УДК 82=161.2:378

Вечерок О. М., Іотова І. М., Савицька Т. В.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава
АРХЕТИПНІ ОБРАЗИ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ ТА
«МІФ ПРО КОЗАЦТВО» У ТВОРАХ Т. ШЕВЧЕНКА

Дослідження присвячено аналізу міфопоетики творів Т. Шевченка, зокрема, розглядану основні міфологеми та «міф про козацтво», представлені у його поезіях. Підкреслюється вплив фольклорної та національної традиції на створення цих образів.

Ключові слова: міфопоетика, архетип, міфологема, міф, козацтво.

The paper is devoted to the analysis of the mythopoetics of T. Shevchenko's works, in particular, the main mythologies and the «myth of the Cossacks» presented in his poetry are considered. The influence of folklore and national tradition on the creation of these images is emphasized.

Key words: mythopoetics, archetype, mythologism, myth, Cossacks.

Исследование посвящено анализу мифопоэтики произведений Т. Шевченко, в частности, рассматриваются основные мифологеми и «миф о казачестве», представленные в его стихах. Подчеркивается влияние фольклорной и национальной традиции на создание этих образов.